

HUNGAROLÓGIAI „ALAPSZÖVEGEK”

I. A magyarságtudomány születése: a tárgy és a keretek meghatározása

- Robert Gragger: Munkaterv
Ungarisches Jahrbücher, 1921.
magyarul: [A hungarológia fogalma, 1990](#)
- Németh László: A magyarságtudomány feladatai
Magyarságtudomány, 1935.

Kapcsolódó link:

[Németh László: Második szárszói beszéd \(1943\)](#)

- Bartucz Lajos: A magyar nemzetismeretről
Etnographia, 1936.
- Mi a magyar? (1939 – a teljes kötet)
Válogatás a *Magyarságtudomány* című folyóirat anyagaiból
- Karácsony Sándor: Magyar nevelés (Az 1943-i szárszói konferencián elhangzott előadás)
Confessio, 1985.

Kapcsolódó link:

[Németh László: Második szárszói beszéd \(1943\)](#)

- [Bibó István: A magyarságtudomány problémája \(1948\)](#)
[Válogatott tanulmányok, II, 1986.](#)

II. Újabb viták a hungarológia fogalmáról és diszciplináris helyzetéről

- [Klaniczay Tibor: A magyar filológia helyzete külföldön, 1974.](#)
[B. NÁDOR Orsolya \(szerk.\): A hungarológia fogalma, Nemzetközi Hungarológiai Központ, 1990.](#)

és

Hagyományok ébresztése, Budapest, Szépirodalmi Kiadó, 1976.

- Kovács Sándor Iván: Beszélgetés Klaniczay Tiborral a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaságról
Kortárs, 1978.
- Béládi Miklós: Jelentős állomás a hungarológiai kutatásokban
Magyar Tudomány, 1982.
- A nemzeti emlékezet tudománya (kerekasztal-beszélgetés)
Alföld, 1982.

- Rákos Péter: Hungarológia: a dolog és a szó
Hungarológiai oktatás régen és ma. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság I. Nemzetközi hungarológiai kongresszusán – 1981. augusztus 10–14. – elhangzott előadások, szerk.: M. Róna Judit, Budapest, Tankönyvkiadó, 1983.

- Kósa László: A hungarológia változatai és változásai
Alföld, 1986.

- Jankovics József: Hungarológia
Kulturális kisenciklopédia, Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 1986.

- [Kulcsár-Szabó Ernő: A \(nemzeti\) kultúra mint változékony üzenetek metaforája, avagy emlékműve-e önmagának a hungarológia?](#)
[Tiszatáj, 2000. március](#)

- Jankovics József, Monok István: A hungarológiáról és magyarországi intézményeiről
Hungarológia, 2000/ 1-2.

- Görömbei András: A magyarságtudomány útkeresései
Hungarológia, 2000/3.

- Dénes Iván Zoltán: „Európai mintakövetés” – „nemzeti öncélúság”, traumák, diskurzusok, tanulságok
Hungarológia, 2000/3.

- Kiss Gy. Csaba: Hungarológia, nemzetkép, Közép-Európa
Hungarológia, 2000/3.

- Kulcsár-Szabó Ernő: Hungarológia – kultúratudomány és hermeneutika között
Hungarológia, 2000/3.

- Sárközy Péter: Egy kis „antihungarológia”
Hungarológia, 2000/3.

- Tverdota György: A hungarológia mint elmélet, történet és gyakorlat
Hungarológia, 2000/3.

- [Tverdota György: Útban a konszenzus felé. Vita a hungarológia jövőjéről](#)
[Kisebbségkutatás, 2000/4.](#)

- [Kósa László: A magyar nemzettudat változásai](#)
[Európai Utas, 2000/4.](#)

- [Szegedy-Maszák Mihály: „Van, ami nincs”. Magyarságtudomány: elmélet vagy föladat?](#)
[Európai Utas, 2000/3.](#)

- Kulcsár-Szabó Ernő: Az „azonosíthatatlan” poétikája? Megjegyzések a hungarológia fogalmának változásaihoz
Hatalom és kultúra, V. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Plenáris előadások, 2002.
- Holger Fischer: Hungarologie – Entwicklungen, Probleme, Perspektiven
Hatalom és kultúra, V. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Plenáris előadások, 2002.
- Szegedy-Maszák Mihály: Folytonosság és megszakítottság a kulturális örökségben
Romsics Ignác, Szegedy-Maszák Mihály (szerk.): *Mi a magyar?*, Habsburg Történeti Intézet – Rubicon Kiadó, 2005.
- Végeredmény vagy kiindulópont? Kerekasztal-beszélgetés a hungarológiáról. A beszélgetés résztvevői: Lahdelma Tuomo (a Nemzetközi Magyarástudományi Társaság elnöke), Lauter Éva (a Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet főigazgatója), Monok István (az NMT főtitkára), Bene Sándor (az NMT főtitkárhelyettese), Csernus Sándor (Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet), Fazekas Tiborc (Hamburg), Gömöri György (Cambridge–London), K. Lengyel Zsolt (München). Házigazda: Módos Péter és Ujváry Gábor
Európai Utas, 2006/2.–3.
- Kovács Gábor: Mi volt a magyar 1939-ben és mi 2005-ben?
Magyar Tudomány, 2007/3.

Összeállította: Bene Sándor